

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pavli Fvschi Episcopi Sarnensis De Visitatione Et
Regimine Ecclesiarvm. Libri Dvo**

Fusco, Paolo

Romae, 1616

De Coemeteriis Ecclesiarum. Cap. Dvodecimvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61768](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61768)

ali gaudere priuilegio: (secus in domibus episcoporum, quæ licet non sint coniunctæ ecclesiis, etiam dicuntur sacræ, circa libertates 17. quæst. 4. cap. id constituimus. Nauar. in Manual. cap. 25. num. 18. † Sed quando sunt annexæ, episcopus non debet permittere in eis fieri concilia, seu parlamenta populorum, vel vniuersitatum, vel aliorum conuenticulas, grauius exagerando, cum sit maximus abusus tolerare. Prohibeantur mercatus, nundinæ, negociationes, actusq. laicorum, venditiones candelarum, esculentorum, poculentorum omnino vsus tollatur, deficiantur mensæ nummulariorum, tarallorūq. neque bestiis vllum accessum patere permittatur: hæc omnia eiecit ipse

dominus a Templo. Matth. cap. 21. cum dixit, domus mea, domus orationis vocabitur, vos autem fecistis speculam latronum, quæ fieri non possunt sine clamore, & strepitu, ideo sunt arcenda, quod, & ordinatum est in Conc. Tri. sess. 22. de obser. & euit. in celebr. Miss. §. ab ecclesiis.

† Et si ecclesia in sua fundatione habuit atrium designatum, inquiretur si ad præsens potitur, neue sit ab aliis occupatum, claudiq. omnino faciat, fenestras vicinorum, ex quibus ad ipsas ecclesias aspectus haberi potest, secundum ordinationem Pii V. Pont. Max. publicatam in Anno Domini 1566. incip. vniuersis. Primo sui Pontific. &c.

DE COEMETERIIS

Ecclesiarum.

CAP. DVODECIMVM.

S V M M A R I V M.

- 1 **C**oemeterium quando fuit inuentum: & unde dicitur. nu. 2.
- 3 **C**oemeterium habuit initium ab Abraam.
- 4 **C**oemeterium cui Ecclesia concedatur. Et ubi debet esse in ecclesia, nu. 5. Et quare benedicatur. nu. 6.
- 7 **C**oemeterium gaudet immunitate, vt Ecclesia.
- 8 **C**oemeterium polluitur per Ecclesiam pollutam.
- 9 **S**epultura tempore interdicti an detur in coemeterio.
- 10 **E**piscopus qua providere debet in coemeterijs.

CVM quælibet pars ecclesie visitanda sit, seruato ordine, proceditur ad visitationem cæmeterij, quod in omni principali ecclesia extat, & esse debet. † Nam & licet antiquitus nõ esset permillum sepelli in ecclesia cadauera. l. nemo Apostolorum. C. de sacrosanct. eccl. quod tamen personis dignis, & præstantissimis concessum fuit, c. nullus. 13. q. 2. Lapis in sua alleg. 83. nu. 6. sed religione christiana, ne ferarum more corpora christianorũ sepellirentur, introductũ fuit fideles omnes in ecclesia sepelli, per quadraginta passus ante maiore ecclesiã, per triginta in cappellis. 17. q. 4. c. sicut antiquitus, & hic locus cæmeteriũ dicebatur, ideo aliqua breuissime sunt attingenda. † Dicitur autem cæmeteriũ (vt nostri uolunt,) quasi cinisterium, quia ibi cinis mortuorũ teritur, vel dicitur a cinis quod est ante, quia ante ecclesias extat, vel a cinis, quod est dulcis, quasi dulcis statio animarum. & dixi in famil. sing. in l. c. nu. 29. & in sepulchris christianorum requies defunctorum est, dicit Beatus Ambrosius de offi. quẽ recitat Grat. 12. quæst. 2. c. aurũ, uers. nemo potest dicere, sed uera Etymologia est vt dicatur a uerbo Græco *κοιμησις* id est dormio; quia ibi mortui dormiunt, quousque tuba canet: Surgite mortui, uenite ad iudicium, & uide Gemin. in c. unico de consecr. Eccle. uel alt. lib. 6. † Habuit autem initium cæmeterium ab antiquo, & primo illo Patriarcha Abraam, qui emit agrum ab Ebron, in quo erat duplex spelunca. Ioan. de Sel. in suo trac. de benef. 1. parte s. v. nu. 87. cũ seq. & patet Genes. cap. 25. ubi dicitur esse in agro Ephron, dicitur autẽ ibi de Abraam, & deficiens mortuus est in senectute bona prouectæq. ætatis, & plenus dierũ, congregatusq. est ad populũ suũ, & sepelierunt eum Isaac, & Ismael filij, in spelunca duplici, quæ posita est in agro Ephron filij Seor Hethei, e regione Mambre, quam emerat Abraam, a filijs Het, ibi sepultus est ipse, & Sara uxor eius. † Nec est uerũ omnẽ ecclesiã posse habere cæmeteriũ, sed tantum habentem populũ, aut ex priuilegio concessum fuerit, vt in multis uidemus, aduertit Innoc. in cap. 1. de sepult. id enim ad parochos spectat, ratione sepulturæ, & suæ ecclesiæ parochialis, respectu finium limitatorum, qui non præscribuntur. cap. super eo. de paro. Nam Ecclesia sepeliens alienum parochianũ, cogitur restituere corpus propriæ ecclesiæ, & parochiæ, & quicquid eius occasione habuerit, de sepult. c. ex parte cum alijs. † Et hoc cæmeterium, debet esse circa ecclesiã. 17. q. 4. c. sicut antiquitus, licet propter fetorem uitandum possit esse remotus, sicut in Francia existere dicit, idem Innoc. in c. abolendæ. nu. 2. de sepul. ob quam causam scribit Fran. Ripa a Sãct. Nazar. in suo sollem. tract. de peste, vlt. par. nu. 99. cum seq. cum, & corpora insepulta reddant locũ contagiosum. ff. Ne quid in loc. publ. l. 2. §. idem ait, idẽ Ripa. nu. 143. uers. insuper, sed cæmeteriũ † benedicitur ab episcopo, non autem consecratur, vt fugiat inde habitatio immundorum spiritũ, & fidelium corpora, usque ad diem iudicii requiescant in pace. Gul. in ration. lib. 1. capitulo 8. num. 26. & tunc separatur ab alijs locis ab episcopo

episcopo. i. 3. q. 1. c. bonorum fidelium, nec ante ipsius benedictionem possunt ibi defuncti sepelli, c. nemo de consecr. dist. 1. esset enim tollere iuamen, quod recipiunt ex benedictione apposita per episcopum ex causa praedicta, nisi ratione imminentis pestis, & continuæ mortalitatis id fieret, vt quia cœmeterium non capax vel ad remouendum aliorum in fe-
 7 ctionē, si ibi sepellirentur. † Gaudet itē cœmeteriū eadē immunitate, sicut, & ecclesia, vt de atrijs supra cap. prox. nu. 7. dictum est. Abb. in c. cum ecclesia. 2. not. de immun. eccl. vbi notanter dicit, si alicui est interdictus ingressus ecclesiae ergo, & cœmeterij, allegat, de sentent. excom. lib. 6. c. si is cui, sic etiā si ecclesia interdicta esset, ex maiori rōne, quia caput, & primum esse cœmeterij, & cum sit interdictum locale, omnia connexa secum trahens, quando tamen interdictum est publicatum, vt infra suo
 8 loco dicemus. † Inde insurgit ratio euidētissima, quod polluta ecclesia est pollutū, & cœmeteriū, licet nō e cōtra. de consecr. eccl. vel alt. c. si ecclesia lib. 6. quia cū sit accessoriū ad ecclesiam, vitium ipsius non transit ad principale, scilicet ad ecclesiam, nec minus dignū trahit ad se maius dignū, quod est cōtra, in ecclesia trahente ad se cœmeteriū. docto. eo. c. si ecclesia. Sylu. in hoc verbo, & sic in practica seruamus, & in facto ad reconciliationē vtriusque processimus quādo ecclesia erat polluta nō e cōtra. idque etiā per sepulturā excommunicatorum procedit, c. consului, cum glo. de consecr. eccl. vel alt. & de sepult. c. sacris, vbi glo. dicit cœmeteriū dici aureā terram, quia prae-

ceteris est pretiosior. † Et ex eadem simili ratione interdicta ecclesia, est interdictum cœmeteriū, nec possunt ibi sepelli corpora defunctorum, tā in loco interdicto respectu sui, quam respectu certarum personarum. tab. interdictum. v. nu. 12. & ratione sepulturae. Ioan. de Plat. de excommu. §. 5. nu. 3. Ioan. de Selu. de benefi. 1. parte. q. 5. num. 9. & supra. num. 6. quod in foraneis ecclesijs fortius est attendendum, ex multis, quæ vidimus frequentius occurrere. † In visitatione igitur praedicta episcopus facta generali absolutione pro mortuis, iuxta ritū Pontif. libri, supra c. 3. nu. 14. inquirat in ipsis cœmeterijs antiquū morē sepelliēdi, si forsan sit intermissus, prohibeat in eis tractari aliquod prophanum, indecens, & in honestū, venialia omnia abiciantur, detestetur prauus ille abusus supra cœmeteria bacchanalia fieri, cibos, potusve frequentari, cessent negociationes, maxime nundinarū, tumultus iudicij secularis, strepitusque quiescāt, nullaq. causa per laicos exciteē, omnique processu denique annullato. c. decet. de immuni. eccl. lib. 6. Abb. in c. cum ecclesia. in prin. nu. 1. eod. titu. & vbi ipsa cœmeteria sunt extra ecclesiam, procuret claudi, & portis, clauibusque firmari, nec aliquibus maleficis, strigis, magis, facilis sit aditus, ex multis obscænis, quæ audiui-
 mus tractari, aliaque necessaria prouideri, prout loci aspectus suadebit, nec reparationem, si qua est facienda, retardari permittat, foueque accommodetur, & cætera ex prudentia suppleat, maxime aliquod sacrificiū Missæ pro ipsis animabus, quæ in purgatorio nostra suffragia expectant, iux-
 ta

ta illud Iob lamentantis, cap. 19. mi-
seremini mei, miseremini mei, saltem
vos amici mei, quia manus domini

retigit me: omnes amici sumus, quia
vnus alteri proximus. Matthæ. ca-
pit. 23.

DE SACRISTIA, ET

eius Visitatione.

CAP. DECIMUM TERTIVM.

S V M M A R I V M .

Sacrista, quis dicatur, & quod
eius officium. nu. 2.

Sacristia in quibus est visitanda: et que
episcopus debet in ea ordinare. n. 4.

QVIA distincta sunt officia
in Ecclesia, vt sciat vnus-
quisque quod ad se perti-
net exercere. 25. dif. c.
perlectis. Ideo visitaturus
episcopus sacristiam videbit. † Quis
sit sacrista præpositus, si sufficiens, ido-
neus, fidelis, quia ad ipsū ptinet gene-
ralis custodia sacrorū vasorum, vesti-
mētorū ecclesiasticorū, totiusq. the-
sauri ecclesiast. c. vnico de offi. Sacr.
qui, & thesorerius solet dici, siue cu-
stos, s̄m̄ varias cōsuetudines, & eccle-
siarū, & locorū (aliquando diuer-
sum eorum officium.) Host in sum.
eod. tit. quia in multis est thesorerius
vnus de principalibus canonicis, &
sacrista in suo officio, & poenes quē
totius ecclesię custodia manet. † Ipse
enim debet habere onus providen-
di necessaria pro seruitio ecclesię, 4
& cultus diuini, ornare ipsam eccle-
siam, altaria secundum decentiam fe-
storū, ecclesiam mundam tenere,
signa pro horis dicēdis denotare. ta-
bellas affigere pro Missis, anniuersa-

rijs, & officijs defunctorum, renoua-
re aquam, fontem purgatum tenere
pro lauandis manibus, & alijs neces-
sarijs, prout hæc, & alia de ipso colli-
guntur per S. Ant. in 3. tit. 19. cap. 9.
& ex synod. prouinc. Mediol. 2. part.
tit. 40. fol. 110. † Videat diligēter si in
ipsa sacristia (tā in cathedrali, quā in
alijs) adsunt paramēta, ornāmēta, va-
sa sacra, calices, patenæ, cruces, am-
pullæ, cādelabra, turribula, nauiculæ
cū ipsis coclearibus, bacilia, capsę, v-
bi omnia reponantur, sint lāpades, sa-
cræ vestes ad qualitātē sufficientes,
amictus, albæ, cinguli, manipuli, stolę
capsulæ, dalmaticæ, tunicellę, pluui-
lia, tobaleæ, lintea, pallia, vestelq. al-
tariū, secundū qualitatem ecclesia-
rū, & reddituū, & populum, & si om-
nia munda, & nitida ab ipso tenent.
† Prouideat, vt sint libri necessarij,
Añaria, lectionaria, gradualia, psal-
teria, martirologia, breuiaria, missales
& de nouis editis ex dec. Cōc. Tri. iul-
su Pii V. Pont. Max. 1568. & 3. sui
Pontif. nec desint baptisteria se-
cundum